

LÄNSSTYRELSEN

BESLUT

Göteborgs och Bohus län

Planeringsavdelningen

1979-06-21

11.1211-1331-75

Naturvårdsenheten

Byrådirektör C-A Jansson

rek+mb

Göteborgs kommun

Förklarande av delar av Vrångö-skärgården i Göteborgs kommun som naturreservat

Skärgården och kusten inom Göteborgsregionen inrymmer för regionen mycket betydelsefulla rekreativa naturtillgångar. Ett bevarande av dessa tillgångar har sedan länge framstått som ett angeläget önskemål i olika planeringssammanhang. Naturvårdsplan för Göteborgsregionen (1973), framarbetad av Stor-Göteborgs Samarbetskommitté (numera Göteborgsregionens kommunalförbund), visar på ett överskådligt sätt de naturområden som vid skilda inventeringar visat sig särskilt värdefulla och som bör skyddas genom förordnanden enligt naturvårdslagen. En mera detaljerad redovisning av kustens värden ges i kommunalförbundets inventeringsrapport benämnd "Göteborgsregionen. Kustinventering 1974" och "Göteborgsregionen. Kust- och skärgårdsutredning 1977",

Bland de områden i regionens kust och skärgård, som utnyttjas särskilt intensivt, märks framför allt Vrångö-skärgården, som utövar stor dragningskraft med sina ansevärd naturattraktioner och nära avstånd till båthamnarna utefter fastlandskusten i regionens södra del. I ovannämnda naturvårdsplan ingår Vrångö-skärgården i de områden, som föreslagits till särskilt skydd genom förordnande enligt naturvårdslagen. Hela detta skärgårdsparti omfattas också av den fysiska riksplaneringen och har därvid ansetts vara av riksintresse för rörligt friluftsliv.

I skrivelse inkommen till länsstyrelsen den 24 mars 1975 har stiftelsen för västsvenska fritidsområden aktualiserat frågan om bevarande av denna skärgårds värden genom bildande av naturreservat. Göteborgs kommun har i remissyttrande tillstyrkt reservatbildningen med vissa smärre ändringar i de föreslagna reservatföreskrifterna. Göteborgsregionens kommunalförbund har likaså tillstyrkt de ansökta åtgärderna. Göteborgs Fritidsförvaltning har i särskild skrivelse till länsstyrelsen angivit förslag till platser för serviceanläggningar för friluftslivet såsom sopmajor, bryggor, stigar m m.

I föreläggande den 21 mars 1979 har samtliga sakägare givits möjlighet att yttra sig över förslaget till reservatbildning inklusive plan för serviceanläggningar för det rörliga friluftslivet. I svar till länsstyrelsen har Vrångö skifteslags bysamfällighet framfört invändningar mot att området tages i anspråk som naturreservat utan ersättning till markägarna. Likaså invänder bysamfälligheten mot förslaget att camping skulle tillåtas på norra Vrångö och brygga anläggas på nordostsidan av samma ö samt mellan Kungsö och Tornö. Erinringar har också inkommit från Stig Härsjö, som föreslår att huvudön lämnas utanför reservatbildningen.

Fiskenämnden i länet har i yttrande till länsstyrelsen inkommet den 21 maj 1979 understruket vikten av att inga restriktioner tillkommer som försvårar möjligheterna att bedriva fiske inom området samt etablera marina odlingar.

Länsstyrelsen bedömer det som utomordentligt angeläget att reservatbildningen för Vrångö-skärgården kommer till stånd särskilt med hänsyn till det intensiva utnyttjande av öarna för friluftsliv, som redan idag är ett faktum och kan förväntas öka än mer i framtiden. Genom anordningar och bestämmelser som kanaliserar allmänheten vistelse på öarna minskas riskerna för slitage av ömtåliga naturpartier och området kan bättre behålla sin attraktivitet. Även konflikterna med boendeintressena kan på så sätt reduceras. Det föreslagna campingförbudet bör enligt länsstyrelsens uppfattning gälla hela reservatområdet. En brygga på nordöstra Vrångö för skärgårdsbåtarna på nära avstånd till badstrand underlättar tillkomsten till ön också för andra kategorier än båtägare och får ses som en angelägen serviceanordning liksom en gångbro sommartid över det smala och grunda sundet mellan Kungsö och Tornö.

På grund av vad ovan anförts förklarar länsstyrelsen med stöd av 7 § naturvårdslagen Vrångöskärgården som naturreservat. Reservatets utsträckning framgår dels av närslutna karta i skala 1:50 000 (Bil A) , dels av karta i skala 1 : 10 000, som finns tillgänglig på länsstyrelsens naturvårdsenhet, Göteborgs fastighetskontor och hos ordföranden i Vrångö skifteslags bysamfällighet Knut Kristensson, Vrångö under juni och juli 1979. Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen beslutar länsstyrelsen att de föreskrifter som upptagits i närslutna bilaga B skall gälla för reservatet.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga (formulär 3)

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I styrelsens sammanträde deltog landshövdingen Carl G Persson ledamöterna Bengt Hedlund Göran Axell, Olle Jansson, Rune Thorén, Erling Sundwall, Curt Glimje, Göran Larsson, Kjell A Mattsson, Elof Karlsson, Arne Bergermo Bertil Nilson och Stig Grauers samt tjänstgörande suppleanterna Gudmund Carlander och Bengt-Olof Thylén.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet John Hägglund, förste läns assessorn Carl-Otto Lindberg, länsarkitekten Ingegerd Ågren, överlantmätaren Hans Busck samt tf naturvårdsdirektören CarlAxel Jansson, föredragande.

Carl G. Persson

CarlAxel Jansson

Bilagor

Bilaga A Karta i skala 1: 50 000

Bilaga B Reservatföreskrifter och plan för anläggningar

Hur man överklagar

Reservatföreskrifter för Vrångöskärgårdens naturreservat

Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar gäller följande:

Det är förbjudet att

- 1 bedriva täktverksamhet. Förbudet avser även husbehovstäkt
- 2 anordna upplag. Förbudet gäller ej fiskets behov av upplag och ej heller upplag för förvaltarens naturvårdande verksamhet
- 3 företa nybyggnad. Förbudet gäller ej för vad som anges under B eller för ersättning av nedbrunnen eller eljest förstörd byggnad eller byggnad som avses att rivas. Sådan byggnad får uppföras om länsstyrelsen lämnat tillstånd och vederbörligt byggnadslov erhållits. Förbudet gäller ej till-, på- och ombyggnad.
- 4 utnyttja mark- eller vattenområde i kommersiellt hänseende annat än för jordbruk, fiske eller därmed jämförligt ändamål,

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

- 5 anordna hastighetstävling med motorbåt
- 6 dra fram luftledning
- 7 anlägga ny brygga eller båthamn
- 8 så eller plantera träd
- 9 muddra, tippa, fylla och schakta.

Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

- 1 Förvaltaren får anlägga bryggor uppföra sopmajor, säckställ och andra sanitära anordningar, ta i anspråk mark för stigar samt anordna platser där eldning får ske.

Förvaltaren får utföra naturvårdande åtgärd såsom röja, gallra och anordna beten i enlighet med skötselplan i den mån markägare ej själv vill utföra sådan åtgärd.

C Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 campa
- 2 medföra okopplad hund
- 3 elda annat än på plats som förvaltaren anordnat för ändamålet
- 4 gräva upp växter
- 5 förtöja eller ankra upp husbåt för mer än ett dygn annat än inom anlagd båthamn.

D Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen

Reservatet skall vårdas och förvaltas av Stiftelsen för västsvenska fritidsområden.

Naturvårdsförvaltningen skall bedrivas i enlighet med skötselplan, som fastställs av länsstyrelsen.

Reservatet skall utmärkas i enlighet med anvisningar utfärdade av statens naturvårdsverk. Skyltar skall ha av länsstyrelsen godkänd text.

Plan för anläggningar inom Vrångö-skärgårdens naturreservat,

På reservatkartan angivna lägen för respektive anläggningar är delvis preliminära och kan bli aktuella att justera efter närmare studium och samråd med markägarna.

Sopmajor

Inom området uppsättes sopmajor på följande platser:

Yttre Tistlarna
Tornö
Kungsö
Fjorholmen
VrångöNO
Vrångö SO

Sopmajan på Vrångö NO bör flyttas till tilläggsplatsen för skärgårdsbåtar när denna anlagts. Förvaltaren anordnar platser där eldning får ske på nära avstånd till sopmajorerna.

Bryggor

Ny tilläggsbrygga för skärgårdsbåtar anläggs på Vrångö NO. Befintlig brygga på Kungsö utbyggs så att den kan utnyttjas som tilläggsplats för skärgårdsbåtar.

Anordningar för sophämtning

På de ställen där renhållningsbåten skall lägga till för hämtning av sopor fastsättes dubbar för förtöjning av båten om ej brygga finnes.

Enkel gångväg iordningställs mellan förtöjningsplatsen och sopmajans uppställningsplats.

Bro

Gångbro bygges mellan Kungsö och Tornö.

Stigar

På Kungsö och Vrångö föreslås att de på kartan markerade stigarna får anläggas så att de håller en bredd av högst 1,2 m och hårdgörs genom beläggning av stenmjöl. Dessutom behöver viss förbättring ske av befintliga stigar på Valö respektive Yttre Tistlarna.

Övrigt

I övrigt utföres enbart erforderlig skyltning samt uppsättning av stängsel på Vrångö för att möjliggöra betning av vissa områden.

